

MEDYA TAKİP DOSYASI

30 Temmuz 2024 Salı

Aşkabat'ta Türkmen gazı görüşülecek

Neşe KARANFİL/ANKARA

ENERJİ ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, Türkmenistan'a kritik bir ziyarette bulunacak. Bayraktar'ın gündeminde Türkmen gazının Türkiye'ye ve Türkiye üzerinden Avrupa'ya ulaştırılması konusu var.

İMZALAR ANTALYA'DA ATILMIŞTI

Türkiye ile Türkmenistan arasında 1 Mart'ta Antalya Diplomasi Forumu'nda doğalgaz ve petrolde işbirliğini artıracak anlaşmalar imzalanmıştı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Türkmenistan Halk Maslahatı Başkanı Gurbangulu Berdimuhammedov'un huzurunda atılan imzalarla Türkmenistan'ın zengin doğalgaz kaynaklarının Batı'ya ulaştırılması konusunda niyet beyanında bulunulmuştu.

Bu anlaşmalardan yaklaşık beş ay sonra Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Bayraktar, Türkmenistan'a kritik bir ziyaret yapacak. Bayraktar bugün Başkent Aşkabat'ta Türkmen gazı Başkanı Maksat Babayev, Türkmenistan Enerji Bakanı Annageldi Saparov, Türkmenceolojiya Başkanı Gurbangeldi Garlyev ile görüşmeler yapacak.

Bayraktar yarın da Türkmenistan Devlet Başkanı Serdar Berdimuhammedov tarafından kabul edilecek. Türkmenistan Petrol ve Doğalgazdan Sorumlu Bakanlar Kurulu Başkan Yardımcısı Batır Amanov ile de bir araya gelecek olan Bayraktar, temaslarında Türkmen doğalgazının Türkiye'ye ve Türkiye üzerinden de Avrupa'na ulaştırılması konusu başta olmak üzere enerji ve madencilik alanlarında iş birliği fırsatlarını ele alacak.

Yatırım Ofisi Başkanı Dağlıoğlu: Türkiye 260 milyar doların üzerinde yatırım çekti

Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi Başkanı Burak Dağlıoğlu, "2003 yılından bu yana Türkiye 260 milyar doların üzerinde bir yatırım çekti" dedi.

Dağlıoğlu, Türkiye'nin 2024-2028 dönemini kapsayan Uluslararası Doğrudan Yatırım Stratejisi'ne ilişkin sorulara cevapladı. Dağlıoğlu, açıklamasında şunları kaydetti;

Türkiye Yatırım Ofisi'nin yeni stratejisi neden önemli?

Sayın Cumhurbaşkanımızın imzaladığı bir genelgeyle bu gece Resmi Gazete'de yeni strateji belgemiz yayınlanmış oldu. Bir önceki ulusal stratejimizi biz 2021-2023 yılları dönemi için hazırlamıştık. Şimdi önümüzdeki 5 yıllık dönemi kapsayan bir strateji belgesi hazırladık. Bu niye önemli? Niye önemliyi tanımlamak için öncelikle uluslararası doğrudan yatırımlar Türkiye için niye önemli belki buna değinmek lazım. 2003 yılından bu yana Türkiye 260 milyar doların üzerinde bir yatırım çekti yani spesifik olmak gerekirse 262 milyar dolar. Bu yatırımlar öncelikle, Türkiye cari açık veren bir ekonomi ve bu cari açığı finansmanı her zaman konuştuğumuz bir konu ve uluslararası doğrudan yatırımlar tanımların gereği uzun vadeli sermaye olduğu için burda doğrudan alt yapı yatırımları, üst yapı yatırımları, Türkiye'de doğrudan fabrika kurulması, servis sektörüne, hizmetler sektörüne yatırım gibi alanları içerdiği için cari açığı finansmanında en nitelikli, en kaliteli, en sağlıklı yatırımlardan biri olarak görülür.

Uluslararası literatürde de baktığımız zaman 2003 yılından bu yana Türkiye'deki bu uluslararası doğrudan yatırımlar cari açığın yüzde 40'ını finanse etmiş. Bir başka boyutu da bu yatırımların Türkiye'de ürettiği katma değer. Şimdi biz uluslararası yatırımcılarla Türkiye'yi anlatırken Türkiye'nin yüksek büyüme hızından bahsediyoruz. Türkiye 2003 yılından bu yana yıllık ortalama büyüme oranı olarak yaklaşık yüzde 5,3 civarında. 2003'ten bu yana bu bir yandan yatırımcılar için çok cazip bir faktör ama bir yandan unutmamak lazım ki bu büyümenin içerisinde de uluslararası doğrudan yatırımcıların da katkısı var. Türkiye'deki özel sektör istihdamının yüzde 8,8'ini uluslararası doğrudan yatırım sermayeli şirketler yapıyorlar. Yine baktığımız zaman Türkiye'nin ihracatının kabaca yıllık ortalama olarak yüzde 30'unu uluslararası doğrudan yatırımlar yapıyor.

Yine baktığımız zaman bu şirketler aslında Türkiye'deki

özel sektör Ar-Ge harcamalarının da kabaca yüzde 30'unu yapıyor. Yani uluslararası sermayeli şirketler burada istihdam üretiyor, ihracata çok büyük katkı sağlıyor ve aslında ihracat kırılımına da baktığımız zaman yaptıkları ihracatın yüzde 60'ı orta ve yüksek teknoloji sektörlerinde aslında bizim ihracatımızın niteliğini de artırıyorlar. Bir diğer açıdan ise bütün dünyada son dönemde literatürde de böyle bir tartışma olan bir konu; Bu yatırımların kalitesi nedir? Yani "Quality FDI" diye böyle sıklıkla bahsi geçen bir konu. Biz de bu yılki stratejide önceki yıllara farklı olarak nitelikli yatırım başlana aynı bir parantez açarak devam edeceğiz.

Dünyada UDY gelişmeleri ne yönde, ne gibi trendler gözlemliyorsunuz?

Dünyada maalesef makro-ekonomik belirsizlikler olduğu gibi jeopolitik belirsizliğin de olduğu bir dönemden geçiyoruz. Maalesef bunların da azalacağına dair çok bir pozitif gösterge yok. İkinci bir konu bütün ekonomik faaliyetleri şekillendiren bazı dönüşümlerden geçiyoruz. İşte çok sıklıkla konuştuğumuz bu ikiz dönüşüm dediğimiz yeşil dönüşüm ve dijital dönüşüm aslında bütün ülkelerin bütün sektörlerin ve aslında kişilerin de ekonomik hayatını tekrardan şekillendiriyor. Bunların sonucu olarak hem dünyadaki jeopolitik gelişmeler, makroekonomik gelişmeler ve bu bir takım ekonomik faaliyetleri etkileyen temel trendlerin dönüşümünün sonucunda da dünyadaki temel olarak bütün tedarik zincirlerinde bir değişiklik gözleniyor.

Buradaki değişikliğin aslında temel eksenini de biraz küreselleşmenin tersine döndüğü bir çerçeveden bahsediyoruz. Yatırım stratejilerinde, politikalarında bölgesel veya bölgesel politikaların öne çıktığını görüyoruz. Burada neden bahsediyoruz, somut örnek vermek gerekirse Amerika mesela bir enflasyon azaltma kanunu diyerek çok büyük teşvikler veriyor. Bazı mega projeleri ülkesine çekmek için yarı letkenler alanında, yenilenebilir enerji alanında vesaire veya Avrupa Birliği olarak daha bölgesel alanlarda daha yeni bazı yatırım teşvik paketleri açıklanarak o yatırımların kendi bölgesinde olması gibi bazı inisiyatifler alıyor. Veya uluslararası sermayeli şirketler o "multinational" dediğimiz çok uluslu şirketler daha tedarikte daha bölgesel alanlarda daha yakın coğrafyadan tedarik etme veya dost ülkeden tedarik etme gibi bazı politikalar izlemeye başlıyor.

Bunların hepsi aslında o uluslararası yatırımları tekrardan şekillendiren gelişmeler oluyor. Bunlar ana akımlar. 2008 yılındaki küresel ekonomik krizden önce yaklaşık 2 trilyon dolarla yaklaşan bir dünyada sermaye hareketi vardı. Bu krizden sonraki yıllarda birden hızla 1,5'ten altına düşmüş oldu. Pandemi öncesi dünyada tekrar bu yatırım hareketleri 2018-19 yıllarında yine tekrar 2 trilyon

dolar seviyesine çıkarak aslında çok büyük bir gelişme gösterdi. Ama pandemi ile beraber bu tekrardan çok hızlı bir şekilde düştü. 1 trilyon dolar seviyesine kadar çekilmiş oldu. Pandemi sonrası yıllarda da hala 1,4 trilyon dolar civarında kalıyor. Yani aslında geçmişte gördüğümüz o çok yüksek hacimli yatırım hareketlerini görmüyoruz. Bütün bu küresel gelişmelerin aslında birazcık yatırımları da yavaşlatan etkisi var.

Strateji belgesinde özellikle coğrafi bir odak koyduk. Biz bu coğrafyaya gelen yatırımların yüzde 12'sini almayı hedefliyoruz. Burada bahsettiğimiz rekabet coğrafyasına da belki ona değinmek lazım Çünkü bu dünyadaki temel birtakım trendleri anlamak önemli olmakla beraber aslında birazcık bizim kendi rekabet coğrafyamızdaki yani, Latin Amerika'daki yatırım karar dinamikleri ile Türkiye'ninki çok farklı oluyor. Türkiye 2003 yılından bu yana yatırımlarda bu coğrafyadaki en fazla yatırım çeken 2. ülke. Yani bu anlamda başarılıydık. Polonya burada 1. ülke olarak dikkat çekiyor. Tabii onun daha farklı dinamikleri var. Avrupa'ya çok yakın olmanın bir takım avantajları olmakla beraber Türkiye bu anlamda kesinlikle iyi bir konumda. Biz rekabet coğrafyamızı hedefleyip, belirleyip bu alanda hangi nitelikli alanlarda yatırım çekeceğimizi, bu strateji belgesiyle de ortaya koymuş oluyoruz. Küresel trendlerin gelişmelerinin ışığında dünyadaki gerçeklik doğru orantılı olarak bu hedefleri koyduk.

Strateji kapsamında Türkiye'nin hedeflediği nitelikli yatırımlar nelerdir?

Sürdürülebilirlikle ilgili, yeşil dönüşümle ilgili yatırımlar bizim için vazgeçilmez. Türkiye dünyada rekabetçi bir ekonomi. İhracatımız 250 milyar doların üzerinde. Bu ihracatın kabaca yarısını Avrupa'ya, Amerika'ya eklersek yüzde 60'ını çok gelişmiş ülkelere ve sofistike bir pazar talebi olan ülkelere yapıyoruz ve bu yeşil dönüşüm bunları etkiliyor. İşte Avrupa'daki yeşil mutabakat'tan bahsediyoruz. Bizim için ülkemizin önündeki önemli testlerden biri bu sektörlerimizi bu yeni rekabet dönemine hazırlamak. Biz de uluslararası doğrudan yatırım çekerken artık ülkemizin stratejisi ile paralel olarak yeşil dönüşüm katkı sağlayacak. Bizim sürdürülebilirlikteki o rekabette daha ön plana geçmemizi sağlayacak yatırımları çekmeyi hedefliyoruz. Zaten geçmişte de biz bu alanda yatırımlar çekiyorduk.

Daha çok dijital yatırım çekmeyi hedefliyoruz. Yine geçmişte zaten çekiyorduk. Bizim sektörlerimizin dijital dönüşümüne katkı sağlayacak alanlarda yatırım yapıyorlar. Biz burada daha fazla gaza basmamız gerektiğini düşünüyoruz. Türkiye'nin yaklaşık 110 gigawatt'a yakın bir kurulu gücü var. Bunun kabaca yüzde 55'i yenilenebilir kaynaklardan geliyor. Sayın Cumhurbaşkanımızın 15 yıldır uyguladığı po-

litikalarla aslında geldiğimiz bir aşama. Buradaki yenilenebilir enerji kaynaklarını 2035 yılında yüzde 65'e çıkmasını hedefliyoruz. Elektrikli veya yeni enerjiyi araçlar dediğimiz hibrit "plügin" hibrit yani şarj edilebilir hibrit veya elektrikli araçlar. Belki gelecekte hidrojeni araçları konuşuyor olacağız. Ticarileştirdikleri zaman burada hem üreticilerimizin "OEM" dediğimiz şirketlerin yeni ürünleri, yeni teknoloji araçlarını getirmesini hedefliyoruz. Bu yeni araçları üreten şirketlerin gelmesini hedefliyoruz. Dijital dönüşüm 2-3 yıl öncesinde çok popülerdi ama bir yandan da yapay zeka desteği geldi. Burada bütün sektörlerimizin bütün süreçlerimizin artık daha dijitalleştiği bir ortamdan bahsediyoruz. Bu şirketlerin bu otomasyonda artık o dijitalleşmiş çözümlerde daha ileri safhaya geçmesi lazım. Bu yatırımları veya bu dönüşümü sağlayan yatırımları çekmek bizim hedefimiz oluyor.

Türkiye'nin Cumhurbaşkanımızın liderliğindeki 2003 yılından beri olan hikayeye bakarsanız, aslında büyük bir ekonomik başarıların arkasındaki faktörlerden biri de, Türkiye bu dönemde küresel tedarik zincirlerine çok hızlı entegre oldu. Bu tedarik zincirlerinde daha üst seviyelere çıktı. Daha katma değerli ürünler üretir ve ihracat edebilir hale geldi. Bundan 20 yıl öncesinde Türkiye 30 milyar dolar civarı bir ihracat yapabiliyordu. Bu yılkeyen yıllık artık 254 milyar dolardan bahsediyoruz. İşte Türkiye'nin o zaman dünyadaki ihracattan aldığı pay yüzde 0,58 civarındayken şimdi yüzde 1,1'lere geldi. Aslında dünyadaki payını da reel olarak da artırmış bir ülke. Biz Türkiye'nin bu tedarik zincirlerindeki rolünü daha da arttıracak bütün projeleri kazanmak istiyoruz.

Baktığımız zaman şu anda 700, 720 kadar uluslararası şirketin Türkiye'de Ar-Ge merkezi olduğunu tasarımların merkezi olduğunu biliyoruz. Biz bu sayının arttırılmasını istiyoruz. Sadece Ar-Ge ve üretim de yetmiyor. Türkiye'de bu faaliyetlerin ticarileşmesi, patentlerinin alınması, Türkiye'de satın alma ofislerinin kurulması, Türkiye'de bu ürünlerin lojistiğinin planlanması, lojistiğinin bölgesi olarak Türkiye'den yapılması "aftercare" dediğimiz yani o satış sonrası hizmetlerin Türkiye merkezli olarak kurgulanması, planlanması, bölgesel eğitim merkezlerinin Türkiye'de olması, bölgesel yönetim merkezlerinin Türkiye'de olması bizim için çok kıymetli.

Türkiye'de görüştüğümüz bütün uluslararası şirketlerle evet senin bir üretim merkezimiz var. Artık bir sonraki aşamayı planlayalım. Buraya ne getirebiliriz, sizden bir lojistik merkez planlaması bir ar-ge merkezi bir yönetim bölgesel yönetim ofisi. Bunu tabii her şirketin kendi stratejisini onlarla görüşerek onlarla planlayarak yapıyoruz. Ar-Ge'de 720 kadar şirket var zaten. Bunu en kısa zamanda bine taşımalyız. O bini daha sonra arttırmalyız" dedi. HABER MERKEZİ

ÇİN VE HİNDİSTAN ETKİSİ

Küresel kömür talebi 2023'te rekora koştu

Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA) Kömür 2024 raporuna göre, dünyanın en büyük iki kömür tüketicisi Çin ve Hindistan'daki güçlü artışa bağlı olarak küresel kömür talebi 2023'te yüzde 2,6 büyümeyle tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaştı. Bu artışta, elektrik talebindeki keskin büyüme ve hidroelektrikten **elektrik üretimi**ndeki düşüş etkili oldu. Çin, küresel kömür tüketiminin yarısından fazlasını gerçekleştirirken, Avrupa'da kömür talebi 2000'li yılların sonunda başlayan düşüş eğilimini sürdürdü. Avrupa Birliği'nde (AB) kömürden elektrik üretimi 2023'te yüzde 25 azaldı.

Öte yandan, hidroelektrikte beklenen kademeli toparlanma ile güneş ve rüzgar enerjisindeki hızlı büyümeye rağmen bazı büyük ekonomilerin elektrik talebindeki artışın yüksek olması nedeniyle, küresel kömür talebinin bu yıl ve 2025'te yatay seyretmesi öngörülüyor. Çin'in elektrik talebinde bu yıl beklenen yüzde 6,5'lik artış nedeniyle, ülkenin kömür tüketiminde düşüş beklenmiyor.

Hindistan'da hava koşullarının mevsimsel ortalamalara dönmesiyle kömür talebindeki artışın yılın ikinci yarısında yavaşlayacağı tahmin edilirken, ABD'de güçlü elektrik talebi ve kömürden gaz geçişin azalması nedeniyle kömür talebindeki düşüş eğiliminin yavaşlayacağı öngörülüyor. Arz tarafında ise küresel kömür üretiminin bu yıl hafif düşüş göstermesi, Çin'de kömür üretiminin ılımlı seyretmesi ve Hindistan'ın üretiminde %10'luk bir artış bekleniyor.*

KPMG

AVRUPA BİRLİĞİ SINIRDA KARBON DÜZENLEME MEKANİZMASI YENİ İŞ PLANINI PAYLAŞTI

1 EKİM 2023 TARİHİNDE YÜRÜRLÜĞE GİRMİŞ OLAN **SINIRDA KARBON DÜZENLEME MEKANİZMASI** GEÇİŞ DÖNEMİ 31 ARALIK 2025 TARİHİNDE SONA ERECEKTİR. KPMG TÜRKİYE, BU ÖNEMLİ GEÇİŞ DÖNEMİNE YÖNELİK OLARAK AVRUPA KOMİSYONU TARAFINDAN 19 HAZİRAN 2024 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN BİLGİLENDİRME TOPLANTISINA İSTİNADEN BELİRLENEN 2024 VE 2025 YILLARINI KAPSAYAN İŞ PLANI PAYLAŞTI.

Günümüzde küresel iklim değişikliği endişesi, uluslararası toplumun öncelikli gündem maddelerinden biri haline geldi. İklim değişikliği ile mücadele çabalarının yoğunlaştığı bu dönemde, Avrupa Birliği (AB) tarafından önerilen **Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması** (SKDM) çevresel sürdürülebilirlik hedeflerini desteklemeyi amaçlayan önemli bir adım olarak öne çıkıyor. SKDM, ithalatçı firmaların ürünlerinin karbon ayak izini içselleştirmelerini sağlayarak; uluslararası ticaretin iklim dostu bir perspektifle yönetilmesini hedefliyor. Bu mekanizma, geniş bir yelpazede faaliyet gösteren sektörleri kapsıyor.

Avrupa Birliği **Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizmasını** (SKDM) kuran Tüzük, 16 Mayıs 2023 tarihinde AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanmış; SKDM geçiş dönemi uygulama usul ve esasları ile hesaplama metodolojisi- ni belirleyen Yönetmelik ise 17 Ağustos 2023

tarihinde kabul edilmişti. **Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması** (SKDM), geniş bir ürün yelpazesini hedeflese de uygulamanın başlangıcında karbon kaçağı riskinin yüksek olduğu ve benzer özelliklere sahip mallara odaklanılmış bir dizi sektör ile adım atmak amaçlanıyor. Bu bağlamda, 1 Ekim 2023 tarihi itibarıyla çimento, elektrik, gübre, demir çelik, alüminyum ve hidrojen sektörleri SKDM'nin kapsamında yer alacak ve karbon beyanında bulunma zorunluluğuna tabi tutulacak.

SKDM'nin geçiş dönemi süresi 1 Ekim 2023 tarihinde başlayıp 31 Aralık 2025 tarihine kadar devam edecek. Geçiş döneminin amacı, SKDM'nin 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren başlayacak olan nihai safhasını şekillendirmek için gerekli veriler toplamaktır. Geçiş dönemi boyunca, ithalatçının yükümlülüğü sadece bildirim ile sınırlı olacak ve herhan-

gi bir mali yük ile karşılaşmayacak. **Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması**'nın (SKDM) amaçlarına ulaşmak adına önemli raporlama yükümlülükleri bulunuyor. Bu dönem; sistemin uygulama ve etkinlik açısından test edildiği, verilerin toplandığı ve değerlendirildiği kritik bir süreç olarak kabul ediliyor.

SINIRDA KARBON MEKANİZMASININ TÜRKİYE'YE ETKİLERİ NELER OLACAKTIR?

Türkiye'nin en önemli ticaret ortaklarından biri olan AB, 2022 yılında ihracatımızdan yüzde 40,6 oranında pay almakta olup toplam ihracatımızda ilk sırada yer alıyor. Bu nedenle AB'deki bu dönüşümün kaçınılmaz olarak Türkiye dış ticaretini de etkileyeceği öngörülmüyor. Bu durum, Türkiye'nin üretim ve tedarik süreçlerini AB düzenlemelerine uygun şekilde yeniden değerlendirme ihtiyacını ortaya çıkarıyor. Özellikle, AB'deki bu gelişmelerin

www.odmd.org.tr

doğru bir şekilde analiz edilmesi ve ilgili kamu kuruluşları, özel sektör ve sanayi kuruluşları tarafından gerekli önlemlerin zamanında alınması, Türkiye'nin bu süreci avantaja dönüştürmesine olanak sağlayacak.

Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan Yeşil Mutabakat Eylem Planı kapsamında, ulusal bir karbon emisyon ticaret sistemi kurulması için çalışmalar devam ettiği biliniyor. Ayrıca, Eylem Planı çerçevesinde, AB standartlarına uygun belgeleme ve raporlama çalışmalarına teknik destek sağlanacağı belirtiliyor. Bu bağlamda, kısa ve orta vadede dış ticarete ek idari yükler gibi ulusal düzenlemelerin gündeme geleceğini söylemek mümkündür. Bu süreçte, hedeflenen üretim ve ticaret süreçlerinin ve değişimin yakından takip edilmesi, üretici ve ihracatçı firmaların bu konuda bilgi sahibi olması büyük önem taşıyor. Bu sayede Türki-

ye, AB ile olan ticaret ilişkilerini sürdürürken aynı zamanda çevresel sürdürülebilirliğe katkı sağlayabilecek ve uluslararası pazarlarda rekabet gücünü artırabilecektir.

SIRADA NE VAR?

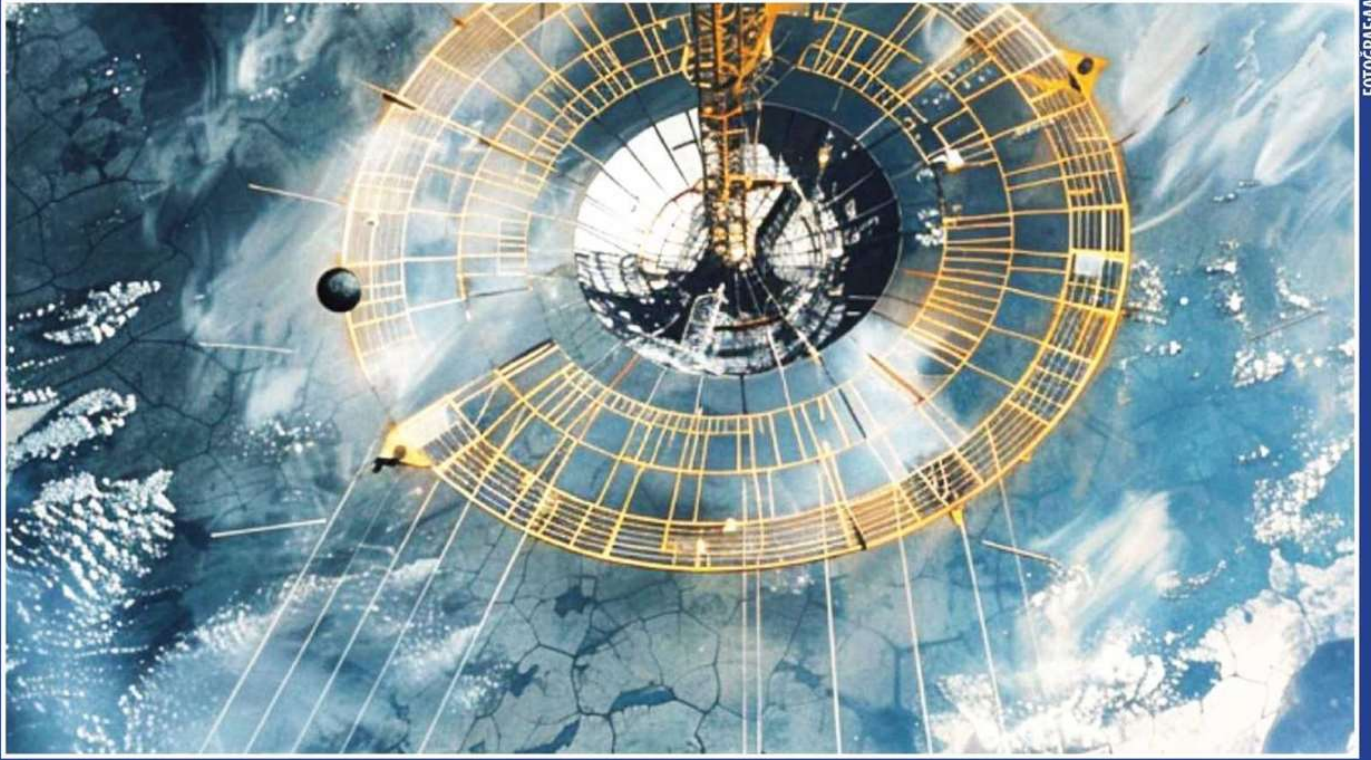
1 Ekim 2023'te başlayacak olan Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması, geçiş dönemi boyunca ilgili sektörlerde faaliyet gösteren AB'deki ithalatçılara, önemli sorumluluklar yükleniyor. Bu sorumluluklar Birliğe ithal edilen eşyaların doğrudan ve dolaylı emisyonlarının Avrupa Komisyonu tarafından yayımlanan rehber doküman ve şablonlardan yararlanarak izlenmesi, raporlamaya esas teşkil edecek verilerin toplanması ve hesaplanan emisyon verilerinin raporlanması kapsıyor. AB'deki ithalatçının gerektiğinde Türkiye'deki ihracatçıdan ithal eşyasına ilişkin doğrudan

ve dolaylı gömülü emisyonların hesaplanmasında kullanılacak verileri temin etmeyi talep edecekleri öngörülmüyor.

Bu kapsamda Avrupa'daki ithalatçının 3. ülke ihracatçısından talep edeceği verilerin aşağıdaki gibi bilgileri içereceği belirtiliyor.

- İthalat miktarı,
- Malın Kombine Nomenklatür (CN) kodu,
- Menşe ülkesi,
- Malın üretildiği tesise ilişkin firma adı ve adres bilgisi,
- Üretim yöntem ve parametreleri,
- Çelik ürünleri için çelik üretim tesisi kimliği,
- İthal edilen mal ile ilgili doğrudan ve dolaylı gömülü emisyonlar (hem ürün hem de tesis düzeyinde),
- Menşe ülkesinde ödenen karbon fiyatı (girdiler dâhil)

TÜRKİYE'NİN EN ÖNEMLİ TİCARET ORTAKLARINDAN BİRİ OLAN AB, 2022 YILINDA İHRACATIMIZDAN YÜZDE 40,6 ORANINDA PAY ALMAKTA OLUP TOPLAM İHRACATIMIZDA İLK SIRADA YER ALIYOR. BU NEDENLE AB'DEKİ **SINIRDA KARBON DÜZENLEME MEKANİZMASI'NIN** YARATACAĞI DÖNÜŞÜMÜN TÜRKİYE DİŞ TİCARETİNİ DE ETKİLEYECEĞİ ÖNGÖRÜLÜYOR. BU DURUM, TÜRKİYE'NİN ÜRETİM VE TEDARİK SÜREÇLERİNİ AB DÜZENLEMELERİNE UYGUN ŞEKİLDE YENİDEN DEĞERLENDİRME İHTİYACINI ORTAYA ÇIKARIYOR. ÖZELLİKLE, AB'DEKİ BU GELİŞMELERİN DOĞRU BİR ŞEKİLDE ANALİZ EDİLMESİ VE İLGİLİ KAMU KURULUŞLARI, ÖZEL SEKTÖR VE SANAYİ KURULUŞLARI TARAFINDAN GEREKLİ ÖNLEMLERİN ZAMANINDA ALINMASI, TÜRKİYE'NİN BU SÜRECİ AVANTAJA DÖNÜŞTÜRME SİNE OLANAK SAĞLAYACAKTIR.

FOTOGRAF:AA

İlk uzay tabanlı **elektrik** şebekesine geri sayım

ABD merkezli bir şirket dünyanın ilk uzay tabanlı **elektrik** şebekesini kurmaya hazırlanıyor. Uzay araçlarına enerji sağlamayı amaçlayan şebekenin ilk uydusunun gelecek yıl fırlatılması planlanıyor. Uzayda hava durumu gibi engeller olmadan Güneş'ten daha fazla enerji toplanabildiğinden, son yıllarda bu enerjiyi yeryüzüne göndermeye yönelik çalışmalar artıyor. Geçen yıl uzaydan toplanan enerji ilk kez Dünya'ya gönderilmişti. Florida merkezli girişim Star Catcher ise uzayda topladığı enerjiyi diğer uzay araçlarına göndermeyi amaçlıyor. Planlanan uzay tabanlı **elektrik** şebekesi, alçak Dünya yörüngesine uydular yerleştirilerek Güneş'ten gelen enerjiyi yoğunlaştırıp diğer araçların güneş panellerine gönderecek. Halihazırda alçak Dünya yörüngesindeki ortalama bir uydu, Güneş'ten yaklaşık 1000-1500 watt enerji üretiyor. Bu, bir buzdolabının harcadığından biraz daha yüksek bir miktara denk gelirken, Star Catcher uyduların bir ev kadar güç kullanacağını öne sürüyor. KARAR